

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-23.12- 05.02/2/201.00.2/Б/ ОК13-2025
	Екземпляр № 1	Арк 16 / 1

ЗАТВЕРДЖЕНО

Науково-методичною радою
Державного університету
«Житомирська політехніка»

протокол від 12 червня 2025 р. № 4

ПРОГРАМА ОЗНАЙОМЧОЇ ПРАКТИКИ І МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО НАПИСАННЯ ЗВІТУ

для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «бакалавр»
спеціальності Н1 «Агрономія»
освітньо-професійна програма «Агрономія»
факультет гірничої справи, природокористування та будівництва
кафедра здоров'я природи та якості харчових ресурсів

Рекомендовано на засіданні
кафедри здоров'я природи
та якості харчових ресурсів
24 квітня 2025 р.,
протокол № 04

Розробники: д. с.-г. н., професор кафедри здоров'я природи та якості харчових ресурсів Михайло КЛЮЧЕВИЧ;
к. с.-г. н., доцент кафедри здоров'я природи та якості харчових ресурсів Інна МОЖАРІВСЬКА;
к. с.-г. н., доцент кафедри здоров'я природи та якості харчових ресурсів Сергій ВИГЕРА;
к. с.-г. н., провідний науковий співробітник відділу селекції та інноваційних технологій хмелю ІСГ Полісся НААН Олег ВЕНГЕР;
директор ТОВ «Горіх Полісся» Житомирської області, роботодавець Олександр ВОЛОШЕНКО.

Житомир

2025

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-23.12- 05.02/2/201.00.2/Б/ ОК 8-2024
	Екземпляр № 1	Арк 16 / 1

УДК: 632 (073)

Програма ознайомчої практики і методичні рекомендації до написання звіту для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «бакалавр» спеціальності Н1 «Агрономія», освітньо-професійної програми «Агрономія» / М. М. Ключевич, І. А. Можарівська, С. М. Вигера, О. В. Венгер, О. В. Волошенко Житомир: Державний університет «Житомирська політехніка», 2025. 16 с.

Упорядники:

Ключевич Михайло Михайлович, доктор сільськогосподарських наук, професор кафедри здоров'я природи та якості харчових ресурсів, Житомирська політехніка.

Можарівська Інна Анатоліївна, кандидат сільськогосподарських наук, доцент кафедри здоров'я природи та якості харчових ресурсів, Житомирська політехніка.

Вигера Сергій Михайлович, кандидат сільськогосподарських наук, доцент кафедри здоров'я природи та якості харчових ресурсів, Житомирська політехніка.

Венгер Олег Володимирович, кандидат сільськогосподарських наук, провідний науковий співробітник відділу селекції та інноваційних технологій хмелю Інституту сільського господарства Полісся НААН.

Волошенко Олександр Вікторович, директор ТОВ «Горіх Полісся» Житомирської області, роботодавець

Відповідальний за випуск:

Ключевич Михайло Михайлович, доктор сільськогосподарських наук, професор кафедри здоров'я природи та якості харчових ресурсів, Житомирська політехніка.

Рецензенти:

Стригун Олександр Олексійович, завідувач лабораторії ентомології та стійкості сільськогосподарських культур проти шкідників, доктор сільськогосподарських наук, старший науковий співробітник, Інститут захисту рослин НААН.

Валерко Руслана Анатоліївна, доцент кафедри екології та природоохоронних технологій, кандидат сільськогосподарських наук, Житомирська політехніка.

© Ключевич М.М., 2025

© Можарівська І.А., 2025

© Вигера С.М., 2025

© Венгер О.В., 2025

© Волошенко О.В., 2025

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-23.12- 05.02/2/201.00.2/Б/ ОК13-2025
	Екземпляр № 1	Арк 16 / 1

ЗМІСТ

Вступ.....	4
1. Загальні положення про ознайомчу практику	5
2. Мета та завдання ознайомчої практики	5
3. Програма проходження ознайомчої практики	7
4. Організація ознайомчої практики та бази її проведення	8
5. Вимоги до структури, змісту та рекомендації щодо написання звіту про проходження ознайомчої практики	9
6. Оформлення звіту про проходження ознайомчої практики	10
Додатки.....	12
Список рекомендованої літератури	13

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-23.12- 05.02/2/201.00.2/Б/ ОК13-2025
	<i>Екземпляр № 1</i>	

ВСТУП

Ознайомча практика – це навчальний захід, який є початковим етапом професійної підготовки студентів, зокрема у вищих навчальних закладах. Її мета - дати студентам уявлення про майбутню професійну діяльність, ознайомити з організацією роботи та основними функціями фахівців у галузі агрономія.

Ознайомча практика є невід'ємною та фундаментальною складовою освітньо-професійної програми «Агрономія» для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «бакалавр» за спеціальністю Н1 «Агрономія». Цей етап навчання є першим кроком у зануренні студентів у реалії аграрного виробництва, надаючи їм унікальну можливість не лише поглянути на майбутню професію зблизька, але й відчутти її пульс.

Програма ознайомчої практики розроблена відповідно до вимог Закону України «Про вищу освіту», «Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України» та «Методичних рекомендацій щодо проведення практики студентів у аграрних вищих навчальних закладах».

Відповідальне проходження всіх етапів ознайомчої практики дозволить здобувачам не лише поглибити свої теоретичні знання, отримані під час лекційних і семінарських занять, але й сформувати базові практичні навички, необхідні для майбутньої професійної діяльності. Крім того, ця практика сприятиме формуванню у студентів глибокого розуміння важливості обраної професії для забезпечення продовольчої безпеки країни, сталого розвитку аграрного сектору та економічного добробуту України.

Базами ознайомчої практики можуть бути аграрні підприємства різних форм власності та наукові установи НААН. Тривалість практики за навчальним планом – 3 кредити ЄКТС.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-23.12- 05.02/2/201.00.2/Б/ ОК13-2025
	Екземпляр № 1	Арк 16 / 3

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ ПРО ОЗНАЙОМЧУ ПРАКТИКУ

Ознайомчу практику студенти освітнього ступеня «бакалавр» спеціальності Н1 «Агрономія» проходять після їх вступу та зарахування на освітньо-професійну програму «Агрономія». Тривалість проходження ознайомчої практики 3 кредити ECTS (90 год.).

Проходять ознайомчу практику студенти на філіях кафедри здоров'я природи та якості харчових ресурсів Державного університету «Житомирська політехніка», в передових аграрних підприємствах різних форм власності, з якими попередньо укладені двосторонні договори, які взяли на себе певну організаційно-господарську та соціальну відповідальність, як бази практики студентів.

Ознайомчу практику проводить один із професорсько-викладацького складу кафедри здоров'я природи та якості харчових ресурсів (згідно відповідного наказу Державного університету «Житомирська політехніка»).

Керівник ознайомчої практики від вузу видає студентам календарний план проходження практики.

Перед практикою викладач проводить зі студентами інструктаж із техніки безпеки, надає завдання, яке включає збір і обробки отриманої інформації в місцях проведення практики для підготовки та написання звіту про підсумки її проходження.

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ОЗНАЙОМЧОЇ ПРАКТИКИ

Студенти агрономічних спеціальностей ознайомчу навчальну практику проходять в польових умовах. Проводиться ознайомча практика в веснянолітній період. За час проведення ознайомчої навчальної практики студенти мають нагоду освоїти методики, набути навичок професійної діяльності за спеціальністю. Це істотно розширює, поглиблює і закріплює теоретичні знання студентів, розвиває системне мислення в процесі нагромадження і класифікації фактичного матеріалу, пов'язує навчання з майбутньою агрономічною діяльністю, прищеплює зацікавленість до постановки і проведення польових дослідів.

Метою ознайомчої практики з дисципліни "Вступ до фаху" є ознайомлення студентів з особливостями майбутньої професії, її змістом, завданнями агрономічної служби підприємства. Практика розкриває перед студентами перспективи і шляхи оволодіння професійною діяльністю агронома, сприяє підготовці першокурсників до розвитку у них професійних якостей майбутнього фахівця. Ознайомча навчальна практика спрямовує студента на оволодіння

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-23.12- 05.02/2/201.00.2/Б/ ОК13-2025
	Екземпляр № 1	Арк 16 / 4

теоретичними знаннями з професійно-орієнтованих дисциплін, формування в нього професійного вміння приймати самостійні рішення в певних виробничих умовах, оволодіння сучасними методами, формами організації, знаряддями праці в галузі їх майбутньої спеціальності, що дозволить в майбутньому успішно виконувати завдання за обраною спеціальністю.

Практика студентів є невід'ємною складовою навчального процесу, основним завданням якої є якість практичної підготовки випускника за освітнім ступенем бакалавр. Завдання практики:

- ознайомити студентів із специфікою підготовки фахівця за спеціальністю 201 «Агрономія» освітнього ступеня бакалавр;
- знайомство із загальними вимогами до рівня підготовки агронома, його знань, навичок та умінь;
- визначення сфер майбутньої професійної діяльності;
- ознайомлення з основними технологічними операціями за вирощування культурних рослин;
- ознайомити із методичними рекомендаціями та положеннями за проведення польових досліджень;
- встановлення зв'язків між теоретичними знаннями, отриманими під час вивчення дисциплін і практикою;
- вироблення власного творчого підходу для вирішення поставлених завдань;
- виховання професійних якостей особистості.

Здобувачі вищої освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності Н1 «Агрономія» у процесі проходження ознайомчої практики мають володіти наступними компетентностями:

Загальними:

ЗК 3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 6. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

Спеціальними (фаховими, предметними):

СК 3. Знання та розуміння основних біологічних і агротехнологічних концепцій, правил і теорій, пов'язаних із вирощуванням сільськогосподарських та інших рослин.

Проходження ознайомчої практики надає можливість здобувачам вищої освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності Н1 «Агрономія» набуті наступних програмних результатів навчання:

РН2. Прагнути до самоорганізації та самоосвіти.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-23.12- 05.02/2/201.00.2/Б/ ОК13-2025
	Екземпляр № 1	Арк 16 / 5

РН 4. Порівнювати та оцінювати сучасні науково-технічні досягнення у галузі агрономії.

РН 6. Демонструвати знання й розуміння фундаментальних дисциплін в обсязі, необхідному для володіння відповідними навичками в галузі агрономії.

Календарний план складається науковим керівником практики студента від університету.

3. ПРОГРАМА ПРОХОДЖЕННЯ ОЗНАЙОМЧОЇ ПРАКТИКИ

Зміст ознайомчої навчальної практики визначається навчальним планом підготовки студента, навчальною програмою дисципліни «Вступ до фаху», даною програмою та відповідає нормативно-правовим документам України щодо практики студентів.

Тематичний план ознайомчої практики

№ з/п	Зміст практики / місце проведення	Години / кредити
1	Ознайомлення з базою практики та календарним планом її проходження. Проходження інструктажу із техніки безпеки. Ознайомча навчальна екскурсія дослідними ділянками на базі ІСГ Полісся НААН (філії кафедри здоров'я природи та якості харчових ресурсів ДУ «Житомирська політехніка»)	18/0,6
2	Особливості аграрного виробництва: вплив кліматичних, метеорологічних і ґрунтових умов; ґрунт та його родючість, основні типи та види ґрунтів; наукові підходи до раціонального використання земельних ресурсів відкритого та закритого ґрунту ІСГ Полісся НААН (філії кафедри здоров'я природи та якості харчових ресурсів ДУ «Житомирська політехніка», ТОВ «Овочевий комбінат Станишівка»).	18/0,6
3	Заходи, способи і системи обробітку ґрунту під культури польових сівозмін. Типи та види сівозмін / ІСГ Полісся НААН, СФГ «Орлан» (філії кафедри здоров'я природи та якості харчових ресурсів ДУ «Житомирська політехніка»).	18/0,6
4	Класифікація, основні блоки культурних рослин (польові, овочеві, плодові). Технологічні особливості вирощування польових культур. / ІСГ Полісся НААН, СФГ «Орлан»	18/0,6

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-23.12-05.02/2/201.00.2/Б/ОК13-2025
	Екземпляр № 1	Арк 16 / 6

	(філії кафедри здоров'я природи та якості харчових ресурсів ДУ «Житомирська політехніка»).	
5	Методика закладки та проведення польових дослідів. Професія агронома – актуальність, переваги та недоліки Підведення підсумків ознайомчої практики.	18/0,6
Разом		30/3

4. ОРГАНІЗАЦІЯ ОЗНАЙОМЧОЇ ПРАКТИКИ ТА БАЗИ ЇЇ ПРОВЕДЕННЯ

Для проведення ознайомчої практики наказом по університету призначається керівник практики, до обов'язків якого входять:

- перед початком практики контролює підготовленість баз практики, наявність належних умов праці і побуту;
- здійснює контроль і спостереження за процесом професійного становлення як суб'єкта діяльності в ході всієї практики;
- забезпечує проведення всіх організаційних заходів: інструктаж про порядок проходження практики та з техніки безпеки, надання студентам-практикантам необхідної документації (програму, методичні рекомендації тощо);
- проводить ознайомчу практику згідно графіка;
- надає студентам необхідні консультації з питань ознайомчої практики та формування звіту;
- бере участь у роботі комісії, призначеної деканатом з проведення захисту звітів з практики студентів;
- організовує проведення конференцій, круглих столів за підсумками проведення практик.

Керівник практики від університету несе особисту відповідальність за проведення практики.

За період ознайомчої практики студенти проводять необхідні фенологічні спостереження за ростом і розвитком культурних рослин, поширенням і розвитком на них хвороб, заселення шкідниками, засмічення бур'янами тощо.

Бази проведення ознайомчої практики

Ознайомча практика з дисципліни «Вступ до спеціальності» проводиться на кафедрі здоров'я природи та якості харчових ресурсів ДУ «Житомирська політехніка». Основним місцем проведення практичних занять є навчально-дослідні та колекційні ділянки ІСГ Полісся НААН і СФГ «Орлан» (філії кафедри

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-23.12- 05.02/2/201.00.2/Б/ ОК13-2025
	Екземпляр № 1	Арк 16 / 7

здоров'я природи та якості харчових ресурсів ДУ «Житомирська політехніка»), а також аграрні підприємства, з якими заключено договори про співробітництво:

- Інституту захисту рослин НААН України;
- Державна установа «Житомирська обласна фітосанітарна лабораторія».
- Головне управління Держпродспоживслужби в Житомирській області;
- Селянського (фермерського) господарства «Едельвейс»;
- СФГ «Злагода»;
- ТОВ «Данилевич»;
- ТОВ «Брусвяна»;
- ТОВ «Овочевий комбінат Станишівка»;
- ТОВ «Горіх Полісся»;
- Асоціація хмелярів України;
- ТОВ «Агроінвест контакт»;
- ТОВ «Дрон Агро Полісся» та інші.

5. ВИМОГИ ДО СТРУКТУРИ, ЗМІСТУ ТА РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО НАПИСАННЯ ЗВІТУ ПРО ПРОХОДЖЕННЯ ОЗНАЙОМЧОЇ ПРАКТИКИ

Загальною формою звітності студента за ознайомчу практику є **звіт**. Звіт оцінюється керівником практики від університету. Звіт повинен містити відомості про виконання студентом усіх пунктів програми практики і оформляється відповідно до вимог.

Звіт за ознайомчу практику повинен бути написаний за планом:

План

ВСТУП (Професія агронома – актуальність, переваги та недоліки). стор. 1

1. Загальна характеристика баз проходження ознайомчої практики (матеріально-технічне забезпечення, лабораторії, дослідні ділянки тощо) – ІСГ Полісся НААН (філія кафедри здоров'я природи та якості харчових ресурсів ДУ «Житомирська політехніка»), ТОВ «Овочевий комбінат Станишівка» .....

2. Особливості аграрного виробництва: вплив кліматичних, метеорологічних і ґрунтових умов; види ґрунтів та їх родючість; наукові підходи до раціонального використання земельних ресурсів відкритого та закритого ґрунту; технології вирощування основних культур ІСГ Полісся НААН (філії кафедри здоров'я природи та якості харчових ресурсів ДУ «Житомирська політехніка»), ТОВ «Овочевий комбінат Станишівка» .....

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-23.12- 05.02/2/201.00.2/Б/ OK13-2025
	Екземпляр № 1	Арк 16 / 8

3. Заходи, способи і системи обробітку ґрунту під культури польових сівозмін. Типи та види сівозмін зон Полісся та Лісостепу України .....

4. Класифікація, основні блоки культурних рослин (польові, овочеві, плодові). Технологічні особливості вирощування польових культур. / ІСГ Полісся НААН, СФГ «Орлан» (філії кафедри здоров'я природи та якості харчових ресурсів ДУ «Житомирська політехніка») .....

5. Методика закладки та проведення польових дослідів .....

Висновки .....

Звіт повинен містити відомості про виконання студентом усіх розділів програми ознайомчої практики.

Вступ – початковий елемент звіту. Повинен містити чітке введення до основних розділів. Коротко викласти основні напрямки та завдання агровиробництва, роль агронома, як фахівця.

2. Висвітлити особливості аграрного виробництва: вплив кліматичних, метеорологічних і ґрунтових умов; види ґрунтів та їх родючість; наукові підходи до раціонального використання земельних ресурсів відкритого та закритого ґрунту; технології вирощування основних культур ІСГ Полісся НААН (філії кафедри здоров'я природи та якості харчових ресурсів ДУ «Житомирська політехніка», ТОВ «Овочевий комбінат Станишівка»

3. Описати заходи, способи і системи обробітку ґрунту під культури польових сівозмін. Типи та види сівозмін зон Полісся та Лісостепу України.

4. Вказати класифікацію, основні блоки культурних рослин (польові, овочеві, плодові). Технологічні особливості вирощування польових культур. / ІСГ Полісся НААН, СФГ «Орлан» (філії кафедри здоров'я природи та якості харчових ресурсів ДУ «Житомирська політехніка»).

5. Коротко висвітлити методику закладки та проведення польових дослідів.

У **висновках** вказати назву та місцезнаходження господарства (підприємства), у якому проходили ознайомчу практику; тезисно вказати суть ознайомлення на практиці по кожному пункту змісту практики.

6. ОФОРМЛЕННЯ ЗВІТУ ПРО ПРОХОДЖЕННЯ ОЗНАЙОМЧОЇ ПРАКТИКИ

Звіт виконується українською мовою на одному боці аркуша білого паперу. Формат аркушів – А4 (210 x 297 мм). Під час написання залишити поля: ліворуч від тексту 25–30 мм, праворуч – 10–15 мм, зверху і знизу – 20 мм. Рекомендовані параметри друку: шрифт Times New Roman, кегль 14, міжрядковий інтервал 1,5. Висота літер і цифр (у індексах, формулах, підписах

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-23.12- 05.02/2/201.00.2/Б/ ОК13-2025
	Екземпляр № 1	Арк 16 / 9

діаграм, рисунків та ін.) не повинна бути меншою ніж 1,8 мм.

Помилки, описки допускається виправляти підчищенням або зафарбовуванням білою фарбою та нанесенням на тому ж місці або між рядками виправленого тексту (фрагмента малюнка) машинописним способом або від руки. Виправлення повинне бути чорного кольору. Допускається наявність не більше двох виправлень на одній сторінці.

Звіт слід брошурувати і підписати, вказавши дату подання на кафедру для реєстрації і перевірки.

Матеріали практики здаються на випускную кафедру у день завершення практики.

Після перевірки викладачем звіт повертається студенту, який згідно зауважень вносить зміни і доповнення.

Захист звіту за результатами ознайомчої практики здійснюється відповідальним викладачем згідно наказу.

Атестація студентів за результатами практики проводиться в останній день її проходження, або в університеті. Оцінка за ознайомчу практику вноситься у екзаменаційну відомість та залікову книжку студента.

Форма контролю знань за результатами практики визначається навчальним планом і враховується стипендіальною комісією при визначенні розмірів стипендії на рівні з оцінками за теоретичне навчання.

Студенту, який частково або повністю не виконав програму ознайомчої практики з поважних причин, термін її виконання може бути перенесений на інший період із збереженням стипендії.

Студент, який не виконав програму ознайомчої практики і не атестований за її результатами комісією, відраховується з числа студентів Державного університету «Житомирська політехніка».

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ ПРАКТИКИ

Шкала ЄКТС	Національна шкала	100-бальна шкала
A	Відмінно	90-100
B	Добре	82-89
C		74-81
D	Задовільно	64-73
E		60-63
FX	Незадовільно	35-59
F		0-34

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-23.12- 05.02/2/201.00.2/Б/ ОК13-2025
	Екземпляр № 1	Арк 16 / 10

ДОДАТОК А

*Зразок оформлення титульної сторінки звіту про проходження
ознайомчої практики*

ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

**ФАКУЛЬТЕТ ГІРНИЧОЇ СПРАВИ, ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ
ТА БУДІВНИЦТВА**

КАФЕДРА ЗДОРОВ'Я ПРИРОДИ ТА ЯКОСТІ ХАРЧОВИХ РЕСУРСІВ

ЗВІТ

з ознайомчої практики

здобувача вищої освіти

_____ (прізвище, ім'я, по батькові)

Термін проходження практики

з _____ 20__ року до _____ 20 року

Студента 1 курсу, групи АГР-__

Спеціальність Н1 «Агрономія»

Кількість балів__ Оцінка ECTS_____

Національна шкала_____

Перевірив: _____

Житомир – 20__ рік

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-23.12- 05.02/2/201.00.2/Б/ ОК13-2025
	Екземпляр № 1	Арк 16 / 11

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Основна література

1. Каленська С.М., Дмитришак М.Я., Мокрієнко В.А. та ін. Рослинництво з основами кормовиробництва та агрометеорології: підручник. Київ: Прінтеко, 2023. Ч. 1. 610 с.
2. Ключевич М. М., Данилко Р. С. Тропанові та піролізидинові алкалоїди у лікарській рослинній сировині. Таврійський науковий вісник. 2024. № 136, том 1. С. 172-177. Дідора В. Г., Ключевич М. М. Технічні культури : підручник. Вид. 2-е, доповнене. Житомир : Поліський нац. університет, 2024. 462 с.
3. Вигера С. М., Ключевич М. М., Ковальчук Р. Л. Обґрунтування новітньої методології забезпечення здоров'я фітоценозів. *Moderní aspekty vědy: XLVII. Díl mezinárodní kolektivní monografie / Mezinárodní Ekonomický Institut s.r.o.. Česká republika: Mezinárodní Ekonomický Institut s.r.o., 2024. P. 166–175.*
4. Вигера С., Ключевич М., Ковальчук Р. Методологія освітніх програм школи філософії їжі та природокористування: навч.-метод. посібник / за наук. редакцією С. Вигери. Київ: ЦП «Компринт», 2024. 137 с.
5. Didora, V., Kliuchevych, M., Cingiene, R., Stoliar, S., & Derebon, I. (2024). Restoration of soil fertility and improvement of phytosanitary condition of soil in short rotation of crops in Polissia of Ukraine. *Scientific Horizons*, 27(4), 98-106.
6. Мельник А. В., Троценко В. І. Рослинництво з основами технології переробки : практикум. К.: Університетська книга, 2023. 384 с.
7. Varietal features of elements of organic soybean cultivation technology / V. Didora, L. Romantschuk, M. Kliuchevych, P. Vyshnivskiy, N. Matviichuk. *Scientific Horizons*, 2022, Vol. 25, No. 12. 2022. P. 60–68.
8. Петриченко В.Ф., Лихочвор В.В. Рослинництво. Нові технології вирощування польових культур: підручник. Львів: НВФ «Українські технології». 2020. 806 с.
9. Жатов О. Г., Каленська С. М., Мельник А. В. Технічні культури : навчальний посібник. К.: Універсальна книга, 2023. 359 с.
10. Петриченко В.Ф., Лихочвор В.В. Рослинництво. Нові технології вирощування польових культур: підручник. Львів: НВФ «Українські технології». 2020. 806 с.
11. Каленська С.М., Дмитришак М.Я., Мокрієнко В.А. та ін. Рослинництво з основами кормовиробництва та агрометеорології: підручник. Київ: Прінтеко, 2023. Ч. 1. 610 с.
12. Інтегрований захист рослин: навч. посіб. / Писаренко В.М., Піщаленко М.А., Поспелова Г.Д., Горб О.О., Коваленко Н.П., Шерстюк О.Л. Полтава, 2020. 245 с.
13. Kliuchevych M., Stoliar S. Fundamentals of innovative research methodology with fundamentals of intellectual property. *Moderní aspekty vědy : XV. Díl mezinárodní kolektivní monografie. Česká republika : Mezinárodní Ekonomický Institut s.r.o., 2022. P. 420–434.*

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідас ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-23.12- 05.02/2/201.00.2/Б/ ОК13-2025
	Екземпляр № 1	
		Арк 16 / 12

14. Polovyi V.M., Yashchenko L.A. Optimization of growing conditions for winter wheat on sod-podzolis soil by the fertilization and melioration in Western Polissia of Ukraine/Achievements of Ukraine and the EU in ecology, biology, chemistry, geography and agricultural sciences. Riga, Latvia: "Baltija Publishing" 2021. P. 90-108.

Допоміжна література

1. Система точного землеробства: підручник /Л. В. Аніскевич, Д. Г. Войтюк, Ф. М. Захарін, С. О. Пономаренко; за ред. Л. В. Аніскевича. К. : НУБіП України, 2018. 566 с.
2. Спосіб приготування субстрату для вигонки цибулі на перо / Ю. Ф. Руденко, С. М. Вигера, М. М. Ключевич : пат. 148967 Україна, МПК А01G 22/35 (2018.01); заявл. 09.04.2021, опубл. 05.10.2021, Бюл. № 40.
3. Довідник із захисту рослин /Л.І. Бублик, Г.І. Васечко, В.П. Васильєв та ін. За ред. М.П. Лісового, К.: Урожай, 1999. – 744с.
4. Рослинництво [Текст] : підруч. для студ. вищ. навч. закл. / В. В. Базалій, О. І. Зінченко, Ю. О. Лавриненко. - Херсон : Грінь Д. С., 2015. - 520 с.
5. Рожков А.О., Огурцов Є.М. Рослинництво: підручник. Харків: ТОВ «ТПГ», 2019. 382 с.
6. Журнали: Пропозиція, Агроном, Зерно, Цукрові буряки, Карантин і захист рослин, Новини захисту рослин, Вісник аграрної науки, Агрокомпас.
7. Спосіб посадки саджанців магнолії у ґрунт : пат. 145795 Україна, МПК А01G 22/60(2018.01); заявл. 19.06.2020, опубл. 06.01.2021, Бюл. № 1.
8. Спосіб моніторингу ентомобіоти на поверхні ґрунту : пат. 144558 Україна, МПК (2020.01), А01М 1/00, А01М 5/00, А01GM 13/00, А01G 13/02 (2006.01); заявл. 27.04.2020, опубл. 12.10.2020, Бюл. № 19.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Офіційний портал Верховної ради URL: <http://rada.gov.ua>
2. Міністерство аграрної політики та продовольства України. Офіційний сайт. URL: <https://minagro.gov.u>
3. Іламі Ясна. Соціальні мережі для науковців [Електронний ресурс] / Іламі Ясна. – Режим доступу: <http://studway.com.ua/socmerezhi-dlya-naukovciv/>
4. Сайт аграрного сектору України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://agroua.net>
5. Виробництво основних сільськогосподарських культур в Україні. Сайт Державного департаменту статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ukrstat.gov.ua>.
6. Виробництво основних сільськогосподарських культур у світі. Food and agriculture organization of the United Nations. FAO [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://faostat.fao.org/site/636/default.aspx#ancor>.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-23.12- 05.02/3/201.00.1/Б/ ОК13-2025
	Екземпляр № 1	Арк 25 / 14

КЛЮЧЕВИЧ Михайло Михайлович
МОЖАРІВСЬКА Інна Анатоліївна
ВИГЕРА Сергій Михайлович
ВЕНГЕР Олег Володимирович
ВОЛОШЕНКО Олександр Вікторович

ПРОГРАМА ОЗНАЙОМЧОЇ ПРАКТИКИ І МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО НАПИСАННЯ ЗВІТУ

для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «бакалавр»
спеціальності Н1 «Агрономія»
освітньо-професійна програма «Агрономія»
факультет гірничої справи, природокористування та будівництва
кафедра здоров'я природи та якості харчових ресурсів

Електронне видання. Формат 30×42 / 4.
Гарнітура Times New Roman.
Умов. друк. акр. 0,9. Обл. вид. арк. 1,37.

Державний університет «Житомирська політехніка»
10005, Житомир, вул. Чуднівська, 103 <https://ztu.edu.ua/>